

יו:

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

עין משפט
גז מוצה

גה א מתי פירא מהלי
מטשה קרנות ה' א
סמג לאין סמג:
גב ב מתי פירא מהלי
ניסורים ה' א:
ג מתי פירא מהלי
מטשה שני ה' א סמג
לאין סמג:
גה ד מתי פירא מהלי
מטשה שני ה' א:

דלמאי דסבידא ליה לדידיה מסרס ליה לקרא ורדיש ליה. דאלו היה דורש המקרא כסדרו לא היה נפקא ליה מקרא כדדידיה השתא כדפ"ה ואם תאמר אחי אמאי משנה לר' שמעון בן אדרבה קשה מנגל למדרש דשפיר קדריש דעל כרחק צבור לא אמת לקודם זריקה אע"פ שנכתב קודם לתודה (ב) דמלל מקום אי להכי אמת לישימיק מיניה וילפינן ליה שפיר מתודה ושכתב בסוף כך נראה למשי"מ וכדפירש בתוספות דעל כרחק תודה אמת לקודם זריקה דאיסורא אחרינא ליכא לאוקמא נה דליכא לאוקמי (ג) (ד) אחר זריקה דשרי לזרס והלכך ליכא למימר דמוקמינן צבור שנכתב קודם לפני זריקה דאמי נקל וחומר מתודה (ו) וכולה דמסתבר דהא מכל מקום על כרחק צריך לאוקמי תודה לפני זריקה קל ודמד זד חמור הוא אלא עולה מכל מקום לא אמת אלא להכי דפירש ואם כן סוף סוף משמע (ז) כצטור: **איסורא** כע"פ.

אלא לאוכל מן העולה לאחר זריקה אפילו בפנים שהוא לוקה אמר רבא דילידא אימיה כר"ש תיליד ואי לא לא תיליד ואע"ג דאית להו פירכא מאי חומרא דכבורים ממעשר שכן יסורים לזרים אדרבה מעשר חמור שכן יסורין לאונן ומאי חומרא דתורה ושלמים ממעשר שכן טעונין מתן רמים ואימורין לגבי מוצה אדרבה מעשר חמור שכן יטעונין כסף צורה ומאי חומרא דכבור מתורה ושלמים שכן קדושתו מרחם אדרבה תורה ושלמים חמורים שכן טעונים סמיכה ונסכים ותנופת חוה ושוק ומאי חומרא דחטאת ואשם מכבור שכן קדשי קדשים אדרבה כבור חמור שכן קדושתו מרחם ומאי חומרא דעולה מוחטאת ואשם שכן כלייל אדרבה חטאת ואשם חמירי שכן מכפרי וכולהו חמירי מעולה דאית בהו שרי אכילות **אלא** מאי דילידא אימיה חרבי שמעון דלמאי דסבידא ליה לדידיה מסרס ליה לקרא ורדיש ליה וכי מזהירין מן הדין הא **אפילו** למאן דאמר עונשין מן הדין אין מזהירין מן הדין איסורא בעלמא והאמר רבא זר שאכל מן העולה לפני זריקה חוץ לחומה לרבי שמעון לוקה חמש חמשה איסורין הוו והא אגן תגן אלו הן הלוקין **אלא**

לאוכל עולה. אפי' לאחר זריקה ואפי' הן שהוא לוקה ואחרת עשה אשכחן נה בעלמא (ויקרא א) ועברו בני אהרן וגו' כליל היא ולא לאכילה: **דילידא אימיה כר' שמעון** פיליג. כל שאמו יולדת תנקה רחמים יבי רגון שיכא כר' שמעון: **ואע"ג דאית ביה פירכא**

למילתיה כדמשכח פירכא כבוליה ואילו: צטורים מותרים לאון לר' שמעון ביבמות בפרק הערל (דף ע"ג): **ואלו:** צטורים מותרים לאון לר' אונן. יום מיתת מתו: **טעון כסף זורה**. לפדיונו דכתיב (דברים יד) וזרת הכסף צידך דבר שיש עליו זורה (ז) וזרת כבוד אינו טעון לא סמיכה ולא נסכים כדמתן במנחות ב' שמי מות (דף ע"ג): **אלא מאי היא** דילידא אימיה כו'. הואיל ואית פירכא למילתיה מהו שמו: **דלמאי דסבידא ליה מסרס לקרא ורדיש ליה**. לפי דעתו שהחומרים שהוא מוצא באתו שהוא מוצא חמורים נראין לו חומר סמג את המקרא לזרשו הכסף למזול איסורין שמגא שאם דרשו כסדרו לא היה יכול ללמוד ממנו האיסורין הללו ככל אחד ואחד של דרש תחלה ובכורות זה הצבור וזה מה בא ללמדנו אם לאכול מן לחומה ק"ו ממעשר אם לאוכל לפני זריקה ק"ו מתורה ושלמים אין זה נכון שעדיין לא מלאו בתודה ושלמים ועל כרחו היה צריך לומר הא לא בא הכתוב אלא לאוכל מן הצבור לפני זריקה שהוא לוקה ומעשה אין לו אחרת לאוכל ממנו לאחר זריקה והוא זר וכן כבולין זה אחר זה: **וכי מזהירין מן הדין**. דקאמר אם לאכול מן לחומה קל וחומר ממעשר כו' ותו אם לפני זריקה קל וחומר מתודה

מסורת הש"ס

א) ונחמס קי: ענין עונשין מן הדין י"ב ע"ד כפתיחין ג"ד ישי"ג (ט) ובי"ח מ"ג: ב) ונכ"ח טמף: ושלמים, ד) ובימות ג"ג (ט) צ"ל מ"ד ובי"ח כר"ש"ג (ו) גירסת רש"י דיימח הוא אלא עולה זריק סוף ט"ף כ"ו, (ז) ג"ד רש"י וגי' רש"י וגי' לפני זריקה.

הגהות הב"ח

(ב) הוב"ב ד"ה דלמאי וכו' קודם לתודה דאי להכי כ"ל ימיכה דמלל מקום נמקח: (ג) בא"ד לביכא לאוקומיה לאחר זריקה דהא שרי לזרס כ"ל ימיכה נה נמקח: (ד) בא"ד נקל וחומר מתיקה והבו מסתבר דה"ל: (ד) בא"ד סוף ט"ף משמע דבכבור אהא לאחר זריקה ה"ל: (ט) ד"ה איסורא כ"ו כטלו"פ פ"ה הא ומרבה וכו' ככל חד וחד בדבר חדש כצטורים עד ע"ל קרא ובתורה: (ו) בא"ד דכ"פ הקונטרס כמתוך ומקדשים קלים נמי לא פריך כ"ל ימיכה אלא נמקח: (ז) בא"ד חוץ לחומה לא יצריך קרא שיהי טעון כ"ל ימיכה לקי נמקח: (ח) בא"ד אין הכי נמי דהא דרדשינן לביכא איצטריך לאוכל לפני זריקה וזשטא ואשם דקמיין חוץ לקניסין: (ט) בא"ד דמנפיה דקרא אמת דמתי: (י) בא"ד ועוד קמי דניין דהא דמריבין איצטריך דבעלמא הוא דקאמר ככ"פ הקונטרס נהו י' חסותיה דבכ"ל חד וחד כצטור קרא לזיכור ככ"פ הקונטרס כ"ל ימיכה וי"ב פ"ה דליכא ככל חד עשה תודה כענין תיקור דם וזיכור יסוף והכ"פ תחלה ויכ"פ כ"ד כ"ד כ"ד וגי' ונכ"פ י"ה י"ב וגי' וכן כמסתא ואשם ועולה כדפירש"י בעמוד זה:

מוסף רש"י

וכי מזהירין מן הדין. מדין קל וחומר לאוקמיה כ"ל ימיכה ובימות ס"ו.

דלמא כוליה לחון לחומה אהו ודקאמר קל וחומר אין מזהירין מן הדין ואין כאלן אם אינו ענין: **ואפי' למאן דאמר כו'**. דהא ר' יצחק דאית ליה ניה דחאמוי בת אביו ונת אמו עונשין מן הדין וגי' אחרת איכא קרא ימירא: **איסורא בעלמא**. האי דקא שייכא כבוליה אחרת כ"ו לאיסורי בעלמא קאמר ולא למלקות: **ור שאלל מן העולה כו'**. דוקא זר קאמר ואע"ג דכתיב לגבי עולה זר וזר דוקא קאמר דאי הוה זר לאו דהא חמש דקאמר חד משום חוץ לחומה דאמי נקל וחומר ממעשר וחד משום לפני זריקה דאמי נקל וחומר מתודה ושלמים וחד משום זר גמור אפי' לאחר זריקה דאמי נקל וחומר מכבור וי"ש לפני זריקה וחד משום אכל חוץ לקניסין דאמי נקל וחומר מחטאת ואשם וחד משום אוכל עולה ואפילו הוה ובתוך הקניסין וכל שכן זר חוץ לקניסין וחד לחומה אמת לוקה חמש: **משום חמשה איסורים**. קאמר ולא ללקות עליהן: **והאגן טגן** אלו הן הלוקין. וקמי צטורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקניסין קרא

דלמא כוליה לחון לחומה אהו ודקאמר קל וחומר אין מזהירין מן הדין ואין כאלן אם אינו ענין: **ואפי' למאן דאמר כו'**. דהא ר' יצחק דאית ליה ניה דחאמוי בת אביו ונת אמו עונשין מן הדין וגי' אחרת איכא קרא ימירא: **איסורא בעלמא**. האי דקא שייכא כבוליה אחרת כ"ו לאיסורי בעלמא קאמר ולא למלקות: **ור שאלל מן העולה כו'**. דוקא זר קאמר ואע"ג דכתיב לגבי עולה זר וזר דוקא קאמר דאי הוה זר לאו דהא חמש דקאמר חד משום חוץ לחומה דאמי נקל וחומר ממעשר וחד משום לפני זריקה דאמי נקל וחומר מתודה ושלמים וחד משום זר גמור אפי' לאחר זריקה דאמי נקל וחומר מכבור וי"ש לפני זריקה וחד משום אכל חוץ לקניסין דאמי נקל וחומר מחטאת ואשם וחד משום אוכל עולה ואפילו הוה ובתוך הקניסין וכל שכן זר חוץ לקניסין וחד לחומה אמת לוקה חמש: **משום חמשה איסורים**. קאמר ולא ללקות עליהן: **והאגן טגן** אלו הן הלוקין. וקמי צטורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקניסין קרא

מבשר בשדה ערפה כדפי' הקונטרס בסמוך (א) אכל מקדשים קלים לא פריך הש"ס דהתם עיקר מלקות איכא מפשטיה דקרא בלא שום ייחור מנכי כתיב והבאחם שמה לכתיב לא מוכל לאוכלס וקאי אקרא דלעיל שסם מפורשים צו הלכך לאוכל חוץ לחומה לקי לא (ב) צעי קרא שרי כולן מפורשים צו ולכך לא הוה לאו שנכללות מהדר פרושי ככל חד למה לי שמע מינה יסודי לאו לכל חד וחד כאלו כתוב בכל אחד פעם שניה לאו דחון לחומה ויבין דאית ענין לו מנהו ענין לדבר אחר הלכך צטורים לאוכל עד שלא קרא עליהן אמת וכן ככל חד וחד למילתיה לדבר חדש ואם תאמר ככל הקדשים הכתובים כאלן דיין אם תתן הלאו ענין למלקות לפני זריקה כבולין חוץ מצטורים אע"ג דילפינן מקל וחומר אין מזהירין מן הדין דשלמים ותודה ע"כ צריך לאוקומי קודם זריקה דלא שייך בהו איסור דצטורים ופרש"י אין הכי נמי דהא (ג) דפטרין כבוליה איצטריך צבול לפני זריקה והא דר' שמעון מפרש לצטור לאוהרה לאוכל אחר זריקה איסורא קאמר מחטאת ואשם דמי חוץ לקניסין לוקה היינו משום צב צבדה ערפה לא תאכלנו הוא דנפקא כדלקמן ולוקה חמשה דאמר רבא חמש איסורי קאמר וצריך לומר הכא כדפירשית לעיל דרמינן ליה לר"ש כצטור אחי לאוהרה דאיסורא לאחר זריקה והא איצטריך ללקות לאוכל (ד) וחוץ לחומה לפי שאין עונשין מן הדין אלא משמע ליה דלאו כצטור ודכוליה אהו לשני דברים דהא לאיסור וחדא למלקות לפני זריקה ולכך אמר ר"ש דלאו כצטור לא הוה צריך לאיסור לפני זריקה דמקל וחומר תודה למדנו אלא איסור דלאחר זריקה וכן כמסתא ועולה ע"כ דבכל חד אימא דלא אחי אלא משום מלקות לפני זריקה גרידא ותו מאי קאמר בתודה וכבוליה אי לחון לחומה קל וחומר ממעשר היה לו לומר דמנפיה (ו) אמת דמי למכתב לא תוכל לאוכלס דבשכיל זה לא היה לו להמדר ולפרש ועוד קשה ליישא דר"ש דאמר אלא לאוכל מכבור אחר זריקה שלוקה ואינו אלא איסור בעלמא ועוד קשה דכיון דהא דמריבין איסורין (ז) בעלמא הוא כדפירש הקונטרס